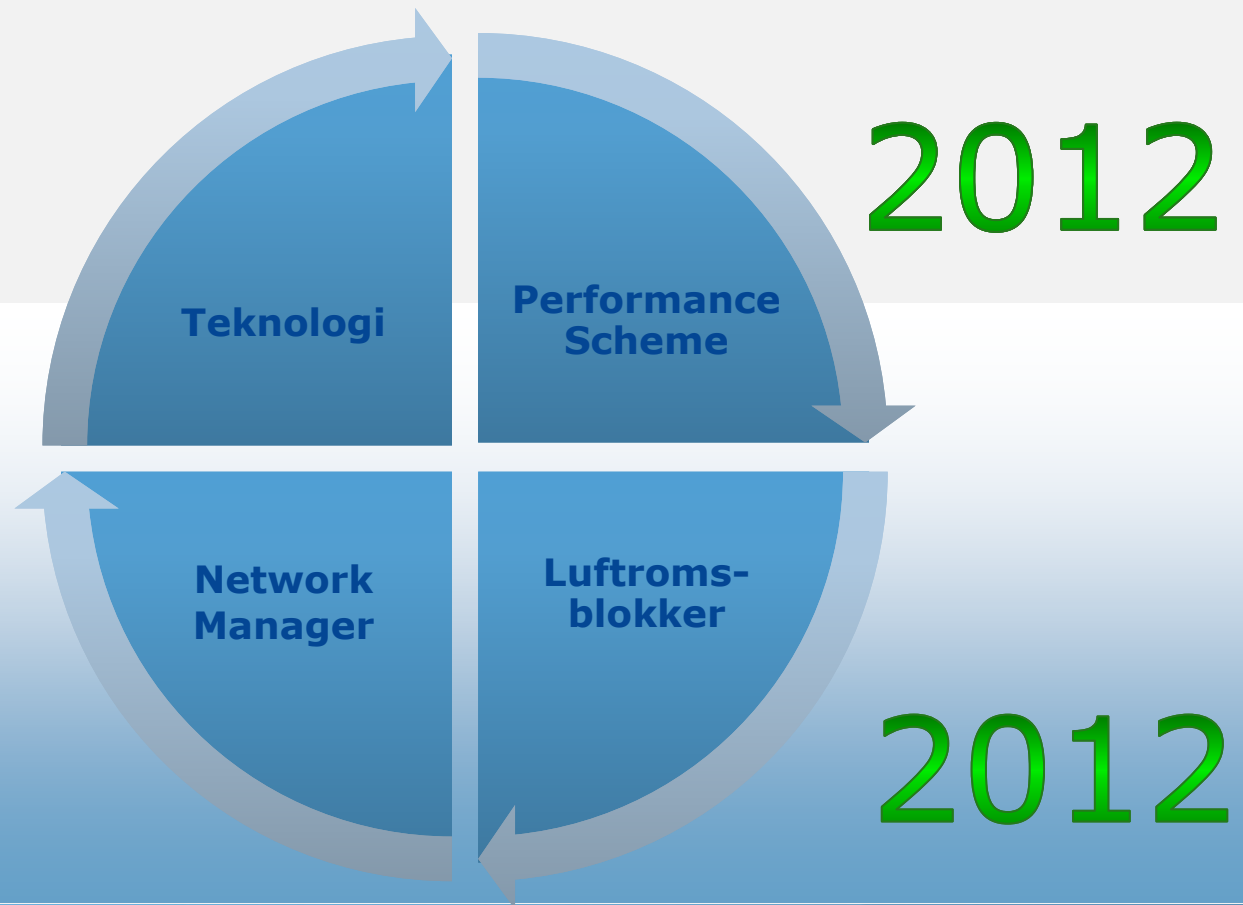

FUNKSJONELLE LUFTROMSBLOKKER

Virkemiddel for SES:

Bidra til effektivisering ved å redusere
fragmentering av luftrommet

Single European Sky II - virkemidler

Single sky pakke I - 2004:

- Vekt på rasjonell oppdeling av luftrommet
- Kun øvre luftrom omfattes
- Medlemslandene bestemmer – og har ansvaret (“bottom-up approach”)
- Formelle avtaler mellom statene og mellom tilsynsmyndighetene
- Skal oppfylle formelle krav
- Ikke noen tidsfrist

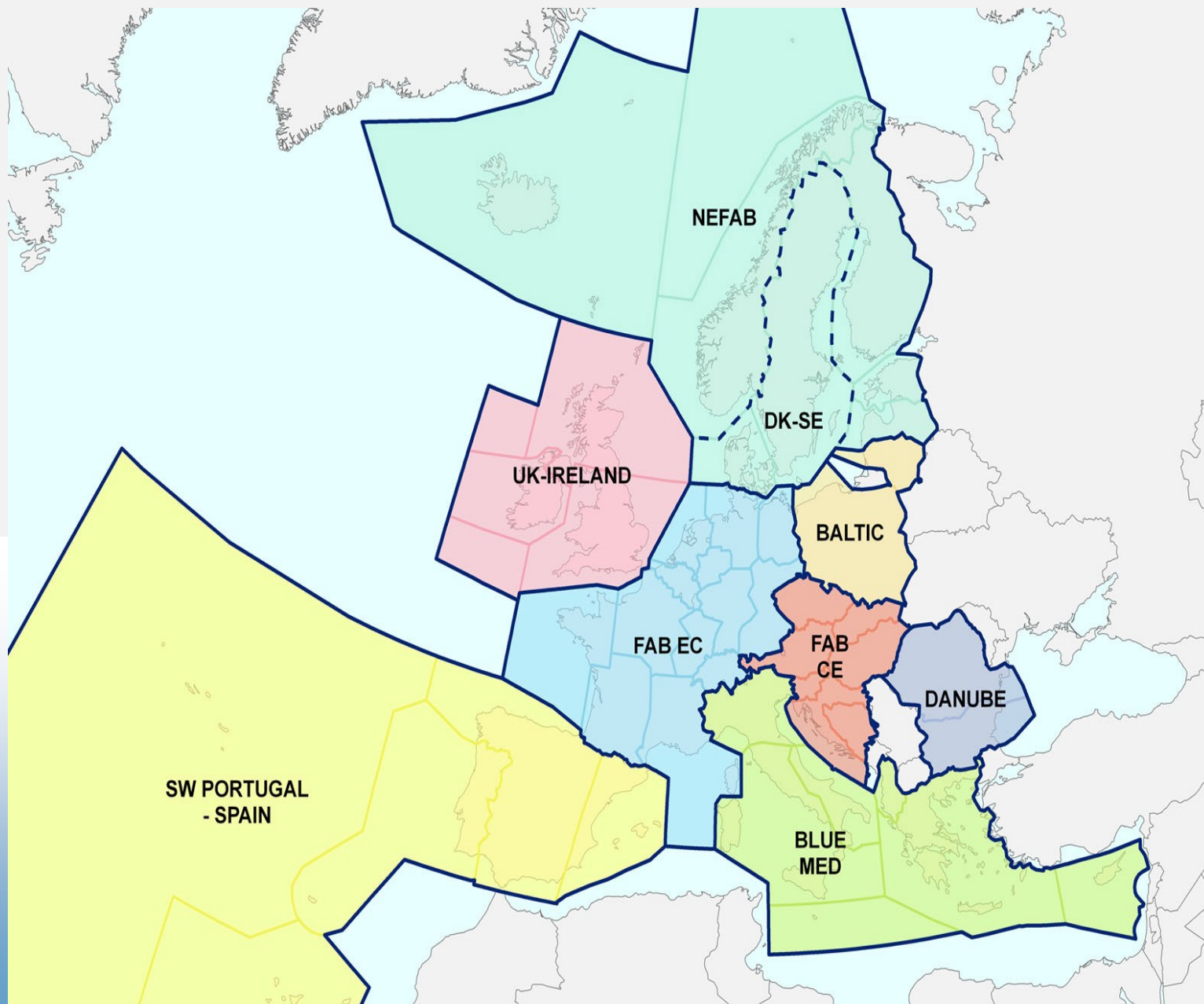
Single sky pakke II - 2009

Endringer ang. funksjonelle luftromsblokker:

- Formell tidsfrist !
- Hele luftrommet omfattes
- Endret definisjon
- Mer vekt på organisering av tjenesten
- Endring av de formelle kravene
- Tett kobling mot ytelsesstyringsregimet
- Tettere involvering av Kommisjonen
 - Detaljert krav til dokumentasjon
- FAB-koordinator

FAB-initiativene

- Paradoks:
FAB-samarbeid blir initiert av **tjenesteyterne**, men det er **statene** som er ansvarlig for å opprette dem og for at de oppfyller de formelle kravene !
- 2 FAB-samarbeid formelt opprettet:
 - UK/Irland
 - Danmark/Sverige
- 2 "nesten klare": - FAB EC og FAB CE

Definisjon av en funksjonell luftromsblokk

- En luftromsblokk basert på driftsmessige krav
- fastsatt uten hensyn til landegrenser
- yting av flysikringstjenester og tilknyttede funksjoner er ytelsesorientert og optimert
- i hver luftromsblokk innføres økt samarbeid mellom ytere av flysikringstjenester eller, eventuelt, en integrert yter

Krav til funksjonell luftromsblokk

- Innen 4. desember 2012 skal medlemsstatene treffe alle de tiltak som er nødvendige for å sikre gjennomføringen av funksjonelle luftromsblokker med sikte på å oppnå den nødvendige kapasitet og effektivitet i nettet for lufttrafikkstyring i Det felles europeiske luftrom, ivareta et høyt sikkerhetsnivå og bidra til den samlede ytelsen til lufttransportsystemet og til reduserte miljøvirkninger.
- Medlemsstatene skal i størst mulig grad samarbeide med hverandre, særlig medlemsstater som oppretter tilgrensende luftromsblokker, for å sikre at denne bestemmelsen overholdes.
- Samarbeidet kan eventuelt også omfatte tredjestater som deltar i funksjonelle luftromsblokker.

De 9 formelle kravene til en FAB

- Skal bygge på en sikkerhetsvurdering,
- Muliggjøre best mulig utnytting av luftrommet, idet det tas hensyn til lufttrafikk-bevegelsene
- Sikre samsvar med det europeiske rutenettet som er fastsatt i samsvar med artikkel 6 i luftroms-forordningen
- Begrunnes ut fra den samlede merverdi de tilfører, herunder best mulig utnytting av tekniske og menneskelige ressurser, basert på nytte- og kostnadsanalyser,
- Sikre en smidig og fleksibel overføring av ansvaret for flygekontrollen mellom enhetene for lufttrafikktenester
- Sikre at de forskjellige struktureringene av luftrommet er forenlige, bl.a. ved å optimere de nåværende flygeinformasjons-regionene
- Overholde vilkårene i internasjonale avtaler (ICAO; regionale)
- Bidra til å oppfylle ytelsesmålene

FAB-SAMARBEID I NORDEN OG BALTIKUM

- Dansk / svensk samarbeid: **NUAC**
- Felles nordisk/baltisk prosjekt fra 2008: **NEFAB**
- Estland med fra starten; Latvia kom senere.
- NUAC skulle inngå i NEFAB
- Eget prosjektkontor driver arbeidet på tjenesteyternivå, pluss styringsorganer
- Samarbeidsgruppe hhv. på myndighetsnivå og departementsnivå

Arbeidet med NEFAB - 1

- **"Draft Foundation Report"** primo mars 2010
 - Forsinket pga. uenighet om Grønland
 - Mye "støy" om dette utover i 2010
 - Islands deltagelse mer usikker
- **"Feasibility Study Report"** ultimo januar 2011
 - Forsinket pga. uenighet om tilnærming og konklusjoner
 - Krav om "added-value" fra Naviair og LFV
 - Danmark og Sverige gikk ut av samarbeidet ultimo februar

Arbeidet med NEFAB - 2

Norges posisjon etter bruddet:

- NEFAB 7 er inntil videre "død"
- Tilslutning til DK/SE FAB ikke aktuelt nå
- NEFAB 5 som pragmatisk alternativ:
 - Tilstrekkelig nytte som en overgangsordning
 - Forutsetter at de formelle kravene oppfylles
 - Forutsetter tett samarbeid med DK og SE.
 - Om noen år: Går inn i større konstellasjon ?
 - Tjenesteyternes initiativ: "BOREALIS" ?

Arbeidet med NEFAB - 3

- Revidert "Feasibility Study Report" medio mai, ultimo juni
- Analyse av dokumentasjonen i NSA-gruppen:
 - Vurderes i forhold til de formelle kravene
 - Første rapport primo juni
- Tilrådningene fra NSA-gruppen behandles av departementene:
 - Beslutning om å gå videre med prosjektet
 - Ministererklæring

Arbeidet med NEFAB - 4

- Forhandle avtale mellom statene
- Forhandle avtale mellom tilsynsmyndighetene
- Forhandle avtale mellom tjenesteyterne

OBS ! SAMMENHENG MELLOM AVTALENE

- Avtalene bør være klare tidlig i 2012
- Beslutning om å starte ratifisering av avtalekomplekset:
 - Ny ministererklæring
- Ratifisering i Norge: Stortingsbehandling
- Frist for å levere dokumentasjon til EU:
24. juni 2011